

НАЦИОНАЛЕН ЕСЕНЕН ТУРНИР ПО ИНФОРМАТИКА

Шумен, 23 - 25 ноември 2018 г.

Група D, 6 клас

Задача D2: Шифроване на съобщение

Петър е доста любознателен и прочита в една стара книга криптографска техника, която изглежда проста, но е относително трудна за прилагане. Ето в какво се състои тази техника:

1. Избира се ключова дума от най-малко шест латински букви, но не повече от 30. Да изберем, например думата SQUANDER. След това се създава таблица с 5 реда и 5 колони, във всяка клетка, на която се записва последователно по една буква от думата, започвайки от горния ляв ъгъл на таблицата и движейки се по редовете от ляво надясно и отгоре надолу, както е показано на Фиг. 1.

S	Q	U	A	N
D	E	R		

Фиг. 1

2. Останалите празни клетки на таблицата се запълват с поредните букви от латинската азбука, които не се срещат в избраната ключова дума.
3. Тъй като таблицата има 25 клетки, а латинската азбука – 26 букви, използва се стар римски обичай според, който буквите I и J се смятат за една буква и се записват в една клетка на таблицата, както е показано на Фиг. 2.

S	Q	U	A	N
D	E	R	B	C
F	G	H	I J	K
L	M	O	P	T
V	W	X	Y	Z

Фиг. 2

4. Взема се съобщението, което ще се кодира. Разбива се на двойки букви, започвайки от най-лявата буква и движейки се на дясно в текста. Ако в съобщението се срещат две съседни еднакви букви, те се разделят с буквата Q. Нека избраното съобщение е: *'All is known, fly at once'*. Разбито на двойки, то изглежда така:

AL QL IS KN OW NF LY AT ON CE

Според описаното правило между двете букви LL е вмъкната буквата Q

5. Ако последната двойка не е пълна, тя се допълва от дясно с буквата Q.
6. Взема се първата двойка букви AL и се намират позициите на буквите A и L в таблицата. Вижда се, че са диагонални върхове на правоъгълника LPAS. В кодираното съобщение заменяме A и L със S и P, които са другите диагонални върхове. По същото правило заменяме QL със SM и IS с FA.
7. Когато двойката букви са на една линия, то ги заменяме с буквите от следващия ред, когато са на вертикална линия или с буквите от дясно на тях, когато са на хоризонтална линия. По този начин KN от примера се заменят с TC.

Продължавайки по описаните правила, заменяме OW с MX, NF с SK, LY с PV, AT с NP, ON с TU.

8. Когато двойката букви са на една линия, но някоя от тях е последна в реда или

НАЦИОНАЛЕН ЕСЕНЕН ТУРНИР ПО ИНФОРМАТИКА

Шумен, 23 - 25 ноември 2018 г.

Група D, 6 клас

колоната, то се взема съответно първата буква в реда или колоната от тази линия.
По това правило SE се заменя с DR.

След извършване на всички замени, получаваме:

SP SM FA TC MX SK PV NP TU DR

9. Ако в зададеното за кодиране съобщение имаме нечетен брой букви и последните две букви са еднакви, тези букви се разделят с буквата Q. Така, ако искаме да кодираме думата ALL, тя ще се промени на ALQL преди кодирането.
10. Ако се срещнат две букви Q една до друга, те се разделят с буквата Z. Например, ако искаме да кодираме думата FAQQAD, тя ще се промени на FAQZQADQ преди кодирането.
11. Ако броят на буквите в зададеното за кодиране съобщение е нечетно число и последната буква е Q, то добавяме най-накрая буквата Z. Така, ако искаме да кодираме думата NUQ, тя ще се промени на NUQZ преди кодирането.

Помогнете на Петър да прилага тази техника за зададен от него ключ и съобщение за кодиране като напишете програма **coding**, реализираща описаната криптографска техника.

Вход

От първия ред на стандартния вход се въвежда ключовата дума. От следващия ред се въвежда съобщението, което трябва да бъде кодирано.

Изход

На единствения ред на стандартния изход се извежда кодираното съобщение, както се е получило след кодирането по двойки букви, разделени с по един интервал.

Ограничения

Всички букви са главни латински.

Ключовата дума съдържа само букви. Ако в нея има повтарящи се букви, отчита се само първото срещане на буквата. Останалите се игнорират. Максималната дължина на ключовата дума е 30 символа.

Съобщението, което ще се кодира, може да съдържа препинателни знаци и интервали.

В кодираното съобщение IJ се заменя с I.

Примери

Вход

SQUANDER

ALL IS KNOWN FLY AT ONCE

Изход

SP SM FA TC MX SK PV NP TU DR

Вход

JUXTAPOSITION

THE ROOSTER CROWED AT MIDNIGHT

Изход

IM CW BK SN XF IH VP XL GU NY UC PT CQ AM